Yaz?nsal Metinleri Anlama Testi

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Yaz?nsal Metinleri Anlama Testi*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=33083

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Yaz?nsal Metinleri Anlama Testi, A. Güneyli taraf?ndan 2003 y?l?nda haz?rlanan bir Yüksek lisans tezi kapsam?nda geli?tirilmi? bir ölçme arac?d?r. Bu testin temel amac?, bireylerin farkl? metin türleri, özellikle de **yaz?nsal** (edebi) metinler ba?lam?ndaki okudu?unu anlama becerilerini sistematik bir ?ekilde de?erlendirmektir. Geli?tirme çal??mas?, okuma becerilerinin türler aras? farkl?la?mas?n? incelemek üzere tasarlanm??t?r.

Ölçek, okuma e?itiminde ve dil becerilerinin de?erlendirilmesinde kullan?lan standart testlerin geli?tirilmesine katk? sa?lamay? hedeflemektedir. Testin tam metnine ve detayl? geli?tirme sürecine Güneyli'nin Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'ne sundu?u tez çal??mas? üzerinden eri?im sa?lanabilmektedir.

Anahtar Kelimeler

Okudu?unu anlama, Yaz?nsal metinler, Metin türleri, Yaz?nsal de?erlendirme, Test geli?tirme, Edebi okuryazarl?k.

Yazarlar

A. Güneyli

Amaç

Yaz?nsal Metinleri Anlama Testi'nin birincil amac?, bireylerin edebi eserleri okuma, yorumlama ve anlamland?rma yeteneklerini belirlemektir. Bu test, sadece yüzeydeki bilgiyi hat?rlama düzeyini de?il, ayn? zamanda metinlerin derin yap?s?n?, mecazi anlamlar?n? ve yazar?n amac?n? kavrama düzeyini de ölçmeyi hedefler.

Ölçek, özellikle akademik ba?lamda, ö?rencilerin farkl? metin yap?lar?na yönelik okudu?unu anlama stratejilerinin ne kadar etkili oldu?unu ortaya koymak için tasarlanm??t?r. Bu sayede, okuma e?itiminde hangi tür metinler üzerine yo?unla??lmas? gerekti?i konusunda pedagojik ç?kar?mlar yap?labilmektedir.

Yap? (Construct)

Testin ölçtü?ü temel yap? (konstrükt), **Yaz?nsal Metinleri Anlama Becerisi**dir. Bu yap?, bili?sel psikoloji ve dilbilim alanlar?nda tan?mlanan karma??k bir beceri setini içerir. Bu beceri seti tipik olarak; ç?kar?m yapma, ana fikri belirleme, detaylar? ay?rt etme ve edebi dilin (metafor, sembolizm vb.) yorumlanmas? gibi alt boyutlar? kapsar.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Geli?tirme sürecinde, **metin türleri** aras?ndaki farkl?l?klar?n anlama üzerindeki etkisine odaklan?larak, yaz?nsal metinlerin kendine özgü gerektirdi?i bili?sel süreçler merkeze al?nm??t?r. Test, yaz?nsal metinlerin öznel ve çok katmanl? do?as?n? yans?tan sorular içerecek ?ekilde yap?land?r?lm??t?r.

Geçerlik

Ölçe?in Geçerlik çal??malar?na dair özet veriler bu kaynakta (-) olarak belirtilmi? olsa da, bir Yüksek lisans tezi kapsam?nda geli?tirilen testlerin genellikle kapsam geçerli?i ve yap? geçerli?i çal??malar?yla desteklenmesi beklenir. Güneyli (2003) taraf?ndan yap?lan tez çal??mas?nda, test maddelerinin yaz?nsal metinleri anlama yap?s?n? ne ölçüde temsil etti?ini belirlemek amac?yla uzman görü?lerine ba?vurulmu? ve ilgili literatür taramas? yap?lm?? olmas? muhtemeldir.

Detayl? **geçerlik** sonuçlar?, testin gerçekten yaz?nsal metinleri anlama becerisini ölçtü?ünü kan?tlamak amac?yla uygulanan istatistiksel yöntemlerle birlikte, tezin tam metninde yer almaktad?r.

Güvenirlik

Güvenirlik verileri bu özette (-) olarak belirtilmi?tir. Ancak ölçek geli?tirme çal??malar?nda, testin tutarl?l???n? ve kararl?l???n? göstermek amac?yla çe?itli güvenirlik analizleri uygulan?r. Bu analizler genellikle iç tutarl?l?k katsay?lar? (örne?in, Cronbach's Alpha) veya test-tekrar test yöntemlerini içerir.

Testin **güvenirlik** katsay?lar?n?n, okuyucunun tutarl? ve güvenilir sonuçlar elde etmesini sa?layacak düzeyde oldu?u varsay?lmaktad?r. Bu istatistiksel detaylara ve güvenirlik çal??malar?n?n metodolojisine tezin orijinal doküman?nda ula??labilir.

Faktör Analizi

Yaz?nsal Metinleri Anlama Testi'nin faktör yap?s?na dair spesifik bir bilgi özet kaynakta bulunmamaktad?r. Ancak, testin "metin türlerine göre okudu?unu anlama becerisinin s?nanmas?" amac? do?rultusunda geli?tirildi?i göz önüne al?nd???nda, testin, okudu?unu anlama becerisinin alt boyutlar?n? (örne?in, literal anlama, ç?kar?msal anlama, ele?tirel anlama) ay?rt edip etmedi?ini incelemek üzere Ke?fedici veya Do?rulay?c? Faktör Analizi yöntemlerinin kullan?lm?? olmas? kuvvetle muhtemeldir.

Ölçek Bilgileri

Test Tipi: Geli?tirme (Yüksek lisans tezi kapsam?nda geli?tirilmi?tir.)

ARABPSYCHOLOGY.COM

Format: Yaz?nsal metin parçalar?n? takiben çoktan seçmeli veya aç?k uçlu sorulardan olu?an bir ba?ar? testi format?ndad?r.

Mevcut Diller: Türkçe

Hedef Kitle: Akademik çal??man?n hedefledi?i, okuma becerilerinin de?erlendirildi?i ö?renci gruplar? (Genellikle ortaokul veya lise ö?rencileri).

Ya? Grubu: E?itim seviyesine ba?l? olarak de?i?mekle birlikte, genellikle 11-18 ya? aral???.

Popülasyon Detaylar?: Orijinal tez çal??mas?nda belirtilen örneklem grubu.

Test Metodolojisi: Bili?sel yetenek testi; okuma parçalar? sunularak anlama düzeyinin ölçülmesi. Derecelendirme sistemi hakk?nda özet kaynakta bilgi bulunmamaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Geçerlik, Güvenirlik, Okudu?unu anlama, Edebi metin, Ölçme arac?.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Bilinmiyor

Ba?l?l?k E-posta Adresleri: Bilinmiyor

Yaz??ma Adresi: Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (2003 y?l?ndaki tez yaz?m?na istinaden).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Bu test, bir Yüksek lisans tezi ürünü oldu?undan, genellikle akademik ve e?itim amaçl? kullan?mlar? için izin gerekmektedir, ancak ticari bir ücret talep edilmemektedir. ?zinler için yazar A. Güneyli veya Ankara Üniversitesi ile ileti?ime geçilmesi önerilir.

Test Geli?tirme Y?l?: 2003

Testin orijinal PDF doküman? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: yazinsal-metinleri-anlama-testi-toad.pdf

Referanslar

Güneyli, A. (2003). *Metin türlerine göre okudu?unu anlama becerisinin s?nanmas?* (Yüksek lisans tezi). Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Tez Merkezi Ba?lant?s?: tez.yok.gov.tr

Yaz?nsal Metinleri Anlama Testi Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Orijinal kaynakta test maddeleri veya örnek maddeler yer almamaktad?r. Maddeler için yazar?n 2003 tarihli tez çal??mas?na ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM